

بررسی تاثیر توانایی مدیریت بر رابطه بین کیفیت حاکمیت شرکتی و عملکرد سرمایه فکری

حمید سعیدی

دانشجوی دکتری حسابداری، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران. (نویسنده مسئول).
saeedihamid72@yahoo.com

دکتر علی بیات

استادیار گروه حسابداری، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران.
ali.bayat22@yahoo.com

شماره ۴۴ / تابستان ۱۴۰۰ (جلد سوم) / صفحه ۷۷-۸۸

چکیده

اگرچه سرمایه فکری یک منبع استراتژیک مهم برای سازمان‌ها تلقی می‌شود و نقش بسزایی در افزایش عملکرد و ارزش شرکت ایفا می‌کند ولیکن در زمینه مدیریت و کنترل سرمایه فکری در سازمان‌ها مشکلات بسیاری وجود دارد. یکی از مهم‌ترین ابزارهای کنترلی مشکلات نمایندگی در شرکت، مکانیسم‌های حاکمیت شرکتی می‌باشند. از این رو، هدف پژوهش حاضر بررسی تاثیر توانایی مدیریت بر رابطه بین کیفیت حاکمیت شرکتی و عملکرد سرمایه فکری است. این پژوهش از نظر هدف کار بردی و از نظر ماهیت تحلیلی می‌باشد. برای جمع‌آوری داده‌های آن از صورت‌های مالی شرکت‌های بورس اوراق بهادر تهران استفاده شده است. نمونه آماری پژوهش ۱۰۵ شرکت از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران طی سال‌های ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۸ می‌باشد. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که افزایش کیفیت حاکمیت شرکتی منجر به بهبود عملکرد سرمایه فکری شرکت می‌شود و توانایی مدیریت نیز این رابطه را تشدید می‌کند. **واژگان کلیدی:** کیفیت حاکمیت شرکتی، عملکرد سرمایه فکری، توانایی مدیریت.

مقدمه

اگرچه سرمایه فکری یک منبع استراتژیک مهم برای سازمان‌ها تلقی می‌شود و نقش بسزایی در افزایش عملکرد و ارزش شرکت ایفا می‌کند ولیکن در زمینه مدیریت و کنترل سرمایه فکری در سازمان‌ها مشکلات بسیاری وجود دارد (بالالی و همکاران، ۲۰۱۹). استدلال می‌شود که عدم مدیریت بهینه سرمایه فکری موجب می‌شود که سازمان‌ها از این منبع استراتژیک کمتر بهره برند و در نتیجه در یک محیط رقابتی نتوانند از سایر رقبا پیشی بگیرند (وان و همکاران، ۲۰۰۱). مدیریت سرمایه فکری به دلیل پیچیدگی و تنوع، همچنان یکی از چالش‌های حیاتی حرفه حسابداری است (دیزنوسکی، ۲۰۰۰). وجود هزینه‌های نمایندگی موجب گردیده است که تصمیمات مدیران در کلیه سطوح شرکت از جمله تصمیمات مرتبط با سرمایه فکری تحت تأثیر قرار گیرد. به همین سبب، بسیاری از محققان بیان می‌کنند که جهت حفاظت و مدیریت از سرمایه فکری در شرکت، ابزارهای نظارتی کارا لازم است (سفیدین و همکاران، ۲۰۰۹). حاکمیت شرکتی